

פרשת וילך

חזק ואמץ כי אתה תבוא את העם הזה.

כתב רש"י שמשה אמר ליהושע כי אתה תבוא, שהזקנים שבדור יהיה עמך ועשה הכל לפי דעתך ועצתך. אבל הקב"ה אמר ליהושע כי אתה תביא את העם הזה, תביא על כרחם, הכל תלוי בך. טול מקל והך על קדקדן, שדבר אחד לדור ולא יותר. וצריך להבין איך לא הבין משה רבינו מה שהקב"ה רוצה, שמנהיג אחד לדור ולא יותר.

והנה, רבי הקדוש בשעת מיתתו אמר שמעון בני חכם וגמליאל בני נשיא. והגמרא מפרש, שאע"פ ששמעון בני חכם יותר מ"מ ר"ג יהיה נשיא, שגדול בשנים. ומקשים המפרשים למה היה צריך להקדים ששמעון בני חכם ולבייש ר"ג שהיה נשיא. וי"ל שרבי אמר אח"כ לר"ג שנהוג נשיאתך ברמה וזרוק מרה בתלמידים. והנה, אם היה ר"ג חכם הגדול יותר מכל אדם לא היה צריך להנהיג נשיאתו ברמה, כי גם אם יהיה עניו כנגד כל אדם היה מכבדין אותו בשביל גודל חכמתו. אבל כיון שיש חכמים גדולים ממנו ואחיו הקטן בתוכם ממילא לא היה האמשים מכבדין אותו כ"כ. לכן ציוה עליו שינהוג נשיאתו ברמה כדי שיהא האנשים מכבדין אותו, והקדים רבי שמעון בני חכם וממילא צריך אתה לנהוג נשיאתך ברמה.

ולפ"ז י"ל כי יודע משה שמנהיג אחד לדור ולא יותר, ומ"מ ציוה על יהושע שיתיעץ עם הזקנים. כי משה רבינו גופא לא נהג ברמה והיו עניו מאוד, וראה שמכל מקום היה יראים מפניו ומכבדים אותו. והוא בגודל ענותנותו לא היה גדול בעיניו מיהושע, לכן חשב שאם יתנהג יהושע אחריו ויתיעץ עם הזקנים ולא יהיה נוהג נשיאתו ברמה מ"מ יהיו דבריו נשמעים והיו מכבדים אותו. ולכן אמר כי אתה תבוא, שבדעתך להתייעץ עמהם ולא תתנהג ברמה. אבל הקב"ה ידע כי אין דמיון זה לזה, ואם יהושע יתנהג כמשה בעניותו לא תקום ולא תהיה הדבר ולא היה שומעין לדבריו. לכן ציוה ה' עליו כי אתה תביא, טול מקל והך על קדקדן, שתתנהג נשיאתך ברמה.

(כתב סופר)